

A MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK GÉPJÁRMŰVEZETŐI ALKALMASSÁGÁNAK ELBÍRÁLÁSA

Dr. Székely Ildikó

2017. április 11.

CÉL

Annak megállapítása, hogy a megváltozott munkaképességű személy károsodása/fogyatékosága befolyásolja-e a gépjárművezetői képességet, illetve a gépjárművezetői alkalmasság milyen feltételek, korlátozások mellett véleményezhető.

SORON KÍVÜLI GÉPJÁRMŰVEZETŐI ALKALMASSÁGI VIZSGÁLAT KEZDEMÉNYEZÉSE 13/1992. NM RENDELET 21§ (1)

- ▶ A 20. § alapján minden orvosnak kezdeményeznie kell a soron kívüli egészségi alkalmassági vizsgálatot, ha az általa vizsgált személynél
- ▶ a) elmebetegséget vagy annak maradványállapotát;
- ▶ b) bármely eredetű tudatzavart;
- ▶ c) epilepsziás tüneteket;
- ▶ d) forgalomban való részvételt befolyásoló látás- vagy hallászavart;
- ▶ e) a mozgásképeség és összerendezettség ismétlődő vagy tartós zavarát;
- ▶ f) alkoholelvonó kezelést;
- ▶ g) kábítószer-függőséget
- ▶ állapotot meg.

SZAKÉRTŐI BIZOTTSÁG ORVOS-SZAKÉRTŐJE 13/1992. NM RENDELET 21§ (2)

Az egészségkárosodás mértékére vonatkozóan szakértői vizsgálatot végeztek és olyan állapotot, betegséget észleltek, amely a közúti járművezetésre való egészségi alkalmasságát kérdésessé teszi.

ORVOSSZAKÉRTŐI SZERV SZAKÉRTŐI BIZOTTSÁGA VÉGZI

- ▶ 1. II. fokú gépjárművezetői alkalmassági vizsgálatokat
- ▶ 2. Soron kívüli vizsgálatokat
- ▶ 3. Első fokú (előzetes és időszakos) alkalmassági vizsgálatokat
  - művégtag használata
  - átalakított/segédberendezéssel ellátott gépjárművezetés
  - egy szem funkcionális látásvesztése
  - egyik fülön 60 dB-t meghaladó halláscsökkenés

OBSTRUKTÍV ALVÁSI APNOÉ SZINDRÓMA

- ▶ Gyanú esetén alvászavar szűrővizsgálatra kell a kérelmezőt beutalni
- ▶ Igazolt obstruktív alvási apnoé szindróma esetén „Alkalmas” minősítésfeltételei:
- ▶ Alvásdiagnosztikai központ szakorvosi véleménye alapján.
- ▶ Lelet tartalma:
  - megfelelő ellenőrzés
  - kezelési utasítás betartása
  - aluszékonyság tekintetében elért javulás
- ▶ Kezelés alatt álló 1. csoportú gépjárművezetőnek 3 évente alvásdiagnosztikaiközpontban felülvizsgálaton kell részt vennie

2 CSOPORTÚ (HIVATÁSOS) GÉPJÁRMŰVEZETŐNEK

- ▶ Évente kell részt vennie alvádiagnosztikai központban felülvizsgálaton

- ▶ Csoportos személyszállítás és megkülönböztetett jelzéssel gépjármű vezetése OSAS esetén?

KORLÁTOZÁSOK, FELTÉTELEK

- ▶ Látás
szemész szakorvosi véleményt kell kérni
  - dioptriaszám túllépése
  - gyakorlati egyszeműség
  - látótérszűkület
  - fényadaptáció zavara
- ▶ Szemüveg/kontaktlencse
- ▶ Kétoldali külső visszapillantó tükör
- ▶ belső panoráma tükör
- ▶ sebességkorlátozás

- ▶ Hallás
  - ▶ Hallókészülék használata
  - ▶ Sebességkorlátozás
  - ▶ DM
  - ▶ 1. alkalmassági csoport legfeljebb 5 évre időtartamra
  - ▶ 2- alkalmassági csoport legfeljebb 3 év időtartamra
-

- ▶ Epilepszia
- ▶ 13/1992. NM rendelet 1. számú melléklet 11.3. pont
- ▶ Azon kérelmezők vagy járművezetők esetében, akik átmenetileg vagy véglegesen olyan, a fenti pontokban nem említett valamely betegségben szenvednek, amely a járművezetés biztonságát hátrányosan befolyásoló funkcionális alkalmatlanságot idéz vagy idézhet elő, az egészségi alkalmasság az erre felhatalmazott orvos szakvéleménye és – szükség esetén – rendszeres orvosi felülvizsgálat előírása mellett állapítható meg, illetve újítható meg.
- ▶ - szakorvosi vélemény
- ▶ - rövidebb felülvizsgálati idő

- ▶ Mentális rendellenességek
- ▶ Pszichiáter szakorvos véleménye ismeretében
  - súlyos elmezavar
  - gyengeelméjűség
  - korral járó súlyos viselkedési személyiségzavar
  - ítélőképességet befolyásoló személyiségzavar
- ▶ Gépjárműszimulátoros illetve PÁV vizsgálat

- ▶ Alkoholfüggőség
  - ▶ Addiktológiai vélemény figyelembe vételével
  - ▶ 1 év igazolt absztinencia
  - ▶ Rövidebb felülvizsgálati idő
-

MOZGÁSKORLÁTOZOTTSÁG I.

- ▶ Alkalmasság csak akkor állapítható meg, ha a kérelmező nem szenved olyan betegségben, amely veszélyessé teszi a gépjármű vezetését.
- ▶ Parkinson kór
- ▶ SM

MOZGÁSKORLÁTOZOTTSÁG II.

- ▶ Vezetési feltételek/korlátozások

- ▶ Műszaki feltételek
  - ▶ Új kódrendszer!!!
  - ▶ Sebesség korlátozás
-

A KÁRTYA FORMÁTUMÚ VEZETŐI ENGEDÉLYBE BEJEGYZHETŐ KÓDOK

2017. 01. 01-től

A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 8. mellékletének módosítását az európai jogharmonizáció tette szükségessé.

Hatályba lépés: 2017. jan. 1.

A vezetői engedélyekről szóló 2006/126/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról szóló a BIZOTTSÁG 2015. április 24-i (EU) 2015/653 irányelvének mellékletében kerültek meghatározásra a 01-99 terjedő nemzetközi kódok.

A gyakorlatban többször
előforduló korlátozások
kódjainak ismertetése

„05. 04. legfeljebb ...km/h
sebességű vezetésre korlátozott”

kód a következő szerint
módosult:

„64. Legfeljebb ... km/h
sebességű vezetésre korlátozott”

„40.01. hagyományos szervokormány”

kód a következő szerint módosult:

„40.01. Maximum N erővel működtethető kormány”

(például: »40.01 (1 40N)«)

Szükséges meghatározni a vizsgált személy által a kormánykerék kerületén kifejtett maximális elfordító erőt az egyedi adottságai alapján.

„20.07. megnövelt hatásfokú szervofék használata”

kódok a következő szerint módosultak:

„ 20.07. Maximum N erővel működtethető fék”
(például: »20.07(300N)«)

Szükséges meghatározni a vizsgált személy által a fékpedálon vagy a kézi működtető karon kifejtett erőt az egyedi adottságai alapján.

Több esetben kódok megszüntetésre kerültek, így a számozás nem minden esetben folyamatos.

A megszüntetett illetve megváltoztatott kódok miatt a felülvizsgálatok alkalmával szükséges lehet a már megállapított kódok felülvizsgálata, módosítása.

„25.08. baloldalt elhelyezett gázpedál”

„25.09. kiiktatható/lehajtható gázpedál”

kódok a következő szerint módosultak:

„25.08. Bal oldali gázpedál”

„25.09. A gázpedál akadályozását vagy működésbe hozatalát megelőző megoldás”

Ezt az előírást a bal oldalon megismételt gázpedál esetén mindig célszerű alkalmazni.

A korlátozásokat előíró kódok mellett a pontosabb meghatározások érdekében bevezetésre kerültek a 01-44 kóddal együtt használandó betűk:

- a bal
- b jobb
- c kéz
- d láb
- e közép
- f kar
- g hüvelykujj

Például a kormány forgató gomb a bal kéz számára így jelenik meg kódok formájában:

40.11.ac

40.11. Segédeszköz a kormánykeréknél

a bal

c kéz

A bal láb alkalmatlansága vagy hiánya esetén a következő korlátozások lehetségesek:

„78. Automata sebességváltóval rendelkező járművekre korlátozva”

illetve a másik lehetőség:

„15.03. Automata tengelykapcsoló”

Például: Trabant Hycomat

A jobb láb alkalmatlansága vagy hiánya esetén a következő korlátozások lehetségesek:

„78. Automata sebességváltóval rendelkező járművekre korlátozva”

„25.08. Bal oldali gázpedál”

„25.09. A gázpedál akadályozását vagy működésbe hozatalát megelőző megoldás”

Ebben az esetben a gépkocsivezetőnek meg kell tanulnia bal lábbal gáz kezelni és fékezni, de a két kezét a megszokott módon használhatja.

A másik megoldási lehetőség:

„78. Automata sebességváltóval rendelkező járművekre korlátozva”

„20.06. Kézi működtetésű fék” „bc” (jobb kéz)

„25.04. Kézi működtetésű gázpedál” „bc”

„40.11. Segédeszköz a kormánykeréknél” „ac” (bal kézre kormányforgató gomb)

„35.03. A kormánymű elengedése nélkül, bal kézzel működtethető kezelőelemek”

SZIMULÁTOROS VIZSGÁLAT

- ▶ Lehetséges tesztek
    1. kéz kormányforgató ereje
    2. kéz gázadagoló ereje
    3. kéz fék ereje
    4. láb gázadagoló képesség
    5. láb fékerő
    6. reakció idő mérése (akusztikus és vizuális)
    7. reakció idő és figyelem, koncentráció mérése
-

MIKOR KÉRJÜNK/VÉGEZZÜNK SZIMULÁTOROS VIZSGÁLATOT?

- ▶ Végtagok funkciókárosodása
  - ▶ „mozgásképeség és összerendezettség ismétlődő vagy tartós zavara”
  - ▶ Pszichomotoros meglassultság
  - ▶ Mentális funkciók hanyatlása
-

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ
FIGYELMET!

